

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за равнопоставеността на жените и мъжете

Информация

Откриване / Приключване: 22.10.2024 г. - 21.11.2024 г. Неактивна

Номер на консултация: #10612-K

Област на политика: Социална политика и заетост

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на труда и социалната политика

Тип вносител: Национално

С предложения проект на нормативен акт се въвеждат разпоредбите на Директива (ЕС) 2022/2381 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 г. за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса, и за свързаните с това мерки. Предлагат се изменения и допълнения в Закона за равнопоставеност на жените и мъжете, като чрез преходни и заключителни разпоредби се изменят Закона за защита от дискриминация и Закона за публичното предлагане на ценни книжа, поради това, че разпоредбите на Директивата попадат в предметния обхват и приложното поле на трите правни акта.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на труда и социалната политика

Адрес: София, София 1000, ул. Триадица 2

Електронна поща: mlsp@mlsp.government.bg

Документи

Пакет основни документи:

[Доклад - вер. 1.0 | 22.10.2024](#)

[Мотиви - вер. 1.0 | 22.10.2024](#)

[Проект на ЗИД на ЗРЖМ - вер. 1.0 | 22.10.2024](#)

[Становище АМС - вер. 1.0 | 22.10.2024](#)

[Оценка на въздействието - вер. 1.0 | 22.10.2024](#)

[Становище на Сдружение "Дамски форум" и Сдружение "Съвет на жените в бизнеса в България" - вер. 1.0 | 19.11.2024](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 04.12.2024](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Filip Genov (19.11.2024 14:47)

Становище на Съвет на Жените в Бизнеса в България и Сдружение Дамски Форум - част 8

В случай на своята реализация, предложените ?????????? ? ??????????? ? ?????? ?? ?????????????????? ?? ?????? ? ?????? ? ? ?????? ?? ??????????? ??????????? ?? ????? ?????, ??? ?????? ?? ?????????????? Институтът за компютърни науки, изкуствен интелект и технологии да излезе и да се финансира на БФБ, както и да се превърне в значим икономически проект (от "обществен интерес").

https://www.dnevnik.bg/tehnologii/2024/11/19/4705429_bulgariia_purva_v_evropa_suzdade_sobstven

Проф. Мартин Вечев да заминава за Америка, Швейцария или Израел и да си развива изкуствения интелект там - в БГ и ЕС с 4ма мъже и нито една жена в екипа - няма да има бъдеще за него!

<https://insait.ai/governance/>

Автор: Filip Genov (19.11.2024 14:24)

Липса на аргументация грешни факти в становище на Съвет на Жените в Бизнеса и Сдружение Дамски Форум

В представеното по-горе "Становище на Съвет на Жените в Бизнеса в България и Сдружение Дамски Форум" от 19.11.2024г. са приведени множество повтарящи се

твърдения, като:

- "???????????? ??????? ? ?????? ? ????????????????? ??????, ??? ????????????? ????? ????? ?????????????";
- "у???????????? ? ????????????? ? ?????? ? ????????????????? ?????? ??? ?????? ??????? ?????? ?????? ? ????????????? ? ????????????????? ??????";
- "???????????? ? ????? ? ????????????????? ?????? ?????????? ????????????????? ? ??????????????";
- "???????????????? ????? ? ?-???????????? ?????? ??????";
- "???????????? ????????????? ?????? ?????? ????????????????? ? ?????????? ? ?-???????? ????????? ? ????????????? ? ????????????? ????????????? ?????????? ? ????????????????? ? ??????????????";

Горните твърдения са едновременно - необосновани и неверни:

(няма приведено нито едно конкретно изследване в тяхна подкрепа!)

1. По отношение на ръста - **цялата европейска икономика забавя своите темпове и изостава** спрямо своите директни конкуренти и особено икономиката на САЩ. Германия е в състояние на рецесия.

2. **По отношение на иновациите - европейското изоставане е още по-фрапантно.**

В Европа - развиването на изкуственият интелект би следвало незабавно да спре - предвид че няма достатъчно женско предствяне сред акционери, директори и инженери на OpenAI/ChatGPT?!

3. **НЯМА една водеща компания, която да е просперирала, благодарение на вменено й "????????????????".**

Тъкмо напротив - на **Боинг** трябваше да започнат да им се разглобяват самолетите в полет, за да се откажат от изцяло от порочните DEI практики и да уволнят цялата си ресорна дирекция, начело с директорката й:

<https://www.reuters.com/business/aerospace-defense/boeing-dismantles-diversity-department-bloomberg-news-reports-2024-10-31/>

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2024-10-31/boeing-dismantles-diversity-team-as-pressure-builds-on-new-ceo>

В заключение - **становището на Съвет на Жените в Бизнеса и Сдружение Дамски Форум е разбираемо в своята лобистка и клиентелистка мотивация, но стъпва върху грешни факти, неверни твърдения и предлага промени, които ще доведат единствено и само до увеличаване на бюрокрацията и спънките пред икономическото и иновационното развитие на Република**

България.

Автор: Евелина Ганева (19.11.2024 11:56)

Становище на Съвет на Жените в Бизнеса в България и Сдружение Дамски Форум - част 7

В обобщение, повишаването на представеността на жените в управителните органи спрямо по-широк обхват от дружества не само ще има въздействие за жените, назначени в управителните органи, но би допринесло за привличането на жени със способности в предприятията и би довело до нарастване на броя на жените на всички равнища на управление и сред работната сила. Като положителна последица от прилагането на по-широк обхват от адресати (по-големият дял на жените в управителните органи на по-широк кръг от дружества) е и преодоляването на разликата в заетостта и в заплащането между жените и мъжете.

Духът на самата Директива постановява, че държавите членки трябва да насърчават и да споделят информация относно ефективните мерки и политики, приети на национално равнище, и да обменят най-добри практики, за да се подпомогне напредъкът в целия Съюз за постигане на по-балансирана представеност на жените и мъжете в управителните органи.

Увеличаване на присъствието на жените в управителните органи във всички държави членки води до увеличаване на икономическият растеж, до насърчаване на мобилността на трудовия пазар, засилване на конкурентоспособността на дружествата и постигане на ефективно равенство между жените и мъжете на пазара на труда.

Предвид гореизложеното, от страна на Сдружение Сдружение „Дамски форум“ и „СЖББ“ също апелираме в процеса на въвеждане на разпоредбите на Директивата да се извърши цялостен и подробен анализ, включително и ново проучване на управителните органи на дружествата, които пряко биха били засегнати от въвеждането и прилагането на директивата и в тази връзка проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за равнопоставеност на жените и мъжете следва да бъде допълнен с посочените от нас предложения.

С уважение,

Диана Митева

**Председател на Управителния
съвет**

Сдружение Дамски Форум

С уважение,

Цветанка Минчева

**Председател на Управителния
съвет**

Сдружение СЖББ

Автор: Евелина Ганева (19.11.2024 11:55)

Становище на Съвет на Жените в Бизнеса в България и Сдружение Дамски Форум -
част 6

В допълнение, следва да отбележим, че редица европейски проучвания сочат, че засиленото участие на жените в процесите на вземане на икономически решения, и по-специално в управителните органи, има положителен ефект върху броя на заетите жени в съответните дружества и върху цялата икономика. Постигането на баланс между половете в управителните органи е от съществено значение за ефективното използване на този съществуващ ресурс, което е ключът за справянето с демографските и икономическите предизвикателства пред България. Тук е важно да отбележим, че недостатъчната представеност на жените в управителните органи е пропусната възможност за икономиката като цяло, както и за развитие на икономическите процеси.

Широко признато е виждането, че участието на жени в управителните органи подобрява управлението на дружествата, тъй като ефективността на екипа и качеството на процеса на вземане на решения се подобряват чрез по-разнообразна и колективна нагласа, включваща по-широк кръг от гледни точки. Многобройни проучвания показват, че многообразието води до по-проактивен бизнес модел, по-балансиран решения и подобрени професионални стандарти в управителните органи, които отразяват по-добре обществените реалности и нуждите на потребителите. То също така насърчава иновациите. Многобройни проучвания сочат, че съществува положителна връзка между многообразието на половете на най-високо равнище на управление и финансовите резултати и рентабилността на дружеството, което води до съществен дългосрочен устойчив растеж. Ето защо постигането на баланс между половете в управителните органи, не само на дружествата, регистрирани на фондовата борса, но и на предприятията от

обществен интерес по § 1, т. 22, букви „а“, „б“ и „в“ от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, посочени в началото на настоящото изложение, е от жизненоважно значение за гарантиране на конкурентоспособността на България в условията на глобализирана икономика и ще осигури сравнително ни предимство спрямо трети държави.

Въпреки доказателствата за положителното въздействие на баланса между половете върху самите дружества и върху икономиката като цяло и въпреки съществуващото законодателство в България и ЕС, което забранява дискриминацията, основана на пола, жените продължават да са значително по-слабо представени от мъжете в най-висшите органи за вземане на решения в дружествата в България.

Това показва несправедлива и дискриминационна недостатъчна представеност на жените, като по този начин очевидно се подкопават принципите на ЕС за равни възможности и равно третиране на жените и мъжете в областта на заетостта и професионалната област. Поради тази причина следва да бъдат въведени нови мерки и да бъдат засилени съществуващите мерки за насърчване на кариерното развитие на жените на всички равнища на управление и следва да се обърне специално внимание на тези мерки не само в дружествата, регистрирани на фондовата борса, но и на предприятията от обществен интерес по § 1, т. 22, букви „а“, „б“ и „в“ от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството (посочени в началото на настоящото изложение) поради значителната икономическа и социална отговорност на тези дружества.

Автор: Евелина Ганева (19.11.2024 11:54)

Становище на Съвет на Жените в Бизнеса в България и Сдружение Дамски Форум-Част 5

В „Чл. 120в. се изменя, както следва: (1) “Публично дружество или **Предприятие от обществен интерес** по чл. 39а, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация публикува информацията по чл. 100н, ал. 8, т. 7 на видимо място на своята интернет страница. Информацията за предходната година се публикува до 15 май на текущата година.”

(2) Комисията публикува на интернет страницата си списък на публичните дружества и **Предприятията от обществен интерес** по ал. 1, които са постигнали целта по чл. 39а, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация и го актуализира ежегодно. „

В § 5. се правят следните изменения: „(1) Публичните дружества и **Предприятията от обществен интерес** по чл. 39а, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация включват информацията по чл. 100н, ал. 8, т. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и я публикуват съгласно чл. 120в, ал. 1 от същия закон за първи път през 2026 г. за отчетната 2025 г“.

Мотиви

На първо място следва да отбележим, че за предприятията от обществен интерес по § 1, т. 22, букви „а“, „б“ и „в“ от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, а именно: а) предприятия, чиито прехвърлими ценни книжа са допуснати до търговия на регулирания пазар в държава - членка на Европейския съюз; б) кредитни институции; в) застрахователи и презастрахователи Комисията за финансов надзор осъществява контролни функции, последната събира информация от тях текущо, което предполага, че предоставянето на допълнителна информация от тях не би представлявало административна тежест.

На второ място, тази група дружества (или голяма част от тях) са част международни групи от свързани дружества, за които постигане на равностопоставеност на половете, както в структурната организация, така и в управителните органи е приоритет и активна политика. В този смисъл, включването на тези дружества в обхвата на Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за равностопоставеност на жените и мъжете във връзка въвеждане в националното законодателство на разпоредбите на Директива (ЕС) 2022/2381 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 година за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса, и за свързаните с това мерки също не би довело да затруднения и несъгласие.

Автор: Евелина Ганева (19.11.2024 11:53)

Становище на Съвет на Жените в Бизнеса в България и Сдружение Дамски Форум - част 4

Чл. 39г. да стане съответно: “При оспорване на подбора на членове на управителния и надзорния съвет, съответно на съвета на директорите на публично дружество или **Предприятие от обществен интерес** по чл. 39а, ал. 1, се прилага съответно чл. 9.”

В чл. 47:

Това т.13 да стане съответно: „По искане на министъра на труда и социалната политика му предоставя информация за установени нарушения по този закон от страна на публичните дружества и **Предприятията от обществен интерес** по чл.

39а, ал. 1, производства за защита от дискриминация, наложени санкции и приложени мерки спрямо тях, както и друга относима информация по компетентност.“

В т.3 В допълнителните разпоредби:

А) в § 1 се създават т. 18 , 19 и 20:

Създава се нова т. 19: „Предприятие от обществен интерес“ е дружество по § 1, т. 22, букви „а“, „б“ и „в“ от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството“

Т. 19 става т.20.

В § 4. т.1. се изменя както следва: „В чл. 100н, ал. 8 се създава т. 7: „7. за публично дружество и **Предприятие от обществен интерес по чл. 39а, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация – информацията относно;“**

В § 4 т. 2. се правят следните изменения: “В чл. 115, ал. 2 се създава т. 13: „13. когато е предвидена точка за избор на член на управителен или надзорен съвет, съответно на съвет на директорите на публично дружество или **Предприятие от обществен интерес** по чл. 39а, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация - информацията за изискванията по чл. 39а – 39г от същия закон, както и приложимите мерки и санкции при неспазването им.“

Автор: Евелина Ганева (19.11.2024 11:52)

Становище на Съвет на Жените в Бизнеса в България и Сдружение Дамски Форум- част 3

В тази връзка не изразяваме съгласие с обхвата на задължените субекти - публичните дружества по чл. 110, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Не е възприето нашето предложение за разширяване обхвата на субектите, което са направили повечето европейски държави.

Ето защо предлагаме да се включат в обхвата на ЗИД и Предприятията от обществен интерес по § 1, т. 22, букви „а“, „б“ и „в“ от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството – а) предприятия, чиито прехвърлими ценни книжа са допуснати до търговия на регулирания пазар в държава - членка на Европейския съюз; б) кредитни институции; в) застрахователи и презастрахователи. Тази група дружества понастоящем по силата на чл. 40 от Закона за счетоводството са задължени да включват в своя доклад за дейността декларация за корпоративно управление по чл. 100н, ал. 8 от ЗППЦК.

За целта предлагаме:

§3, т.1 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗРЖМ да се измени, както следва:

Чл.39а. (1) да стане съответно: “Публичните дружества **и Предприятията от обществен интерес**, които не са микро-, малки и средни предприятия, въвеждат мерки, които гарантират, че до 30 юни 2026г. членовете на по-слабо представения пол заемат най-малко 33% от всички членове на управителния и надзорния им съвет, съответно на съвета на директорите.”

Чл. 39б. да стане съответно: “Публично дружество **или Предприятие от обществен интерес по чл. 39а, ал.1, което не постига целта по чл. 39а, ал.1** привежда в съответствие процедурата за подбор на кандидати за членове на управителния и надзорния му съвет, съответно на съвета на директорите, в която предвижда извършването на сравнителна оценка на професионалните квалификации на всеки кандидат.”

Чл. 39 б. да стане съответно: „Чл. 39в. Публично дружество **или Предприятие от обществен интерес** по чл. 39, ал. 1 по искане на кандидат, чиято кандидатура е била разгледана при подбора на кандидати за членове на управителния и надзорния му съвет, съответно на съвета на директорите, предоставя следната информация на кандидата:“

Автор: Евелина Ганева (19.11.2024 11:51)

Становище на Съвет на Жените в Бизнеса в България и Сдружение Дамски Форум - част 2

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Във връзка с предложени проект на нормативен акт, с който се въвеждат разпоредбите на Директива (ЕС) 2022/2381 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 г. за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса, и за свързаните с това мерки, която е със срок за транспониране 28 декември 2024 г., изразяваме следното становище:

Според нас с Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за равнопоставеност на жените и мъжете (Обн. ДВ.бр.33 от 2016г) – „**ЗИД на ЗРЖМ**“, като обща рамка до голяма степен се транспонира правилно духа и смисъла на Директива (ЕС) 2022/2381 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 година за подобряване на баланса между половете сред директорите на

дружества, регистрирани на фондовата борса и за свързаните с това мерки („**Директивата**“).

Нещо повече, отчитаме, че са приети някои от предложенията на двете организации за транспониране на Директивата, направени в официално писмо до МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА от 18.12.2023 г.

По отношение на кръга от адресати

По отношение на кръга от адресати на ЗИД на ЗРЖМ минималното изискване на Директивата е приложение към всички дружества, регистрирани на фондовата борса (чл. 2 от Директивата). Посочено е изрично, че директивата не се прилага за микро, малките и средните предприятия (МСП), **но големите предприятия не са изключени**. В различните държави членки, както сме посочили в предходно становище, се следват различни подходи, въпрос на решение и политика на съответната държава членка.

Автор: Евелина Ганева (19.11.2024 11:50)

Становище на Съвет на Жените в Бизнеса в България и Сдружение Дамски Форум - част 1

ДО

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

на вниманието на

ГОСПОДИН ДИМИТЪР БОРИСОВ ГЛАВЧЕВ,

МИНИСТЪР - ПРЕДСЕДАТЕЛ

До

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА**

на вниманието на

ГОСПОДИН ИВАЙЛО ЦВЕТАНОВ ИВАНОВ,

МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

СТАНОВИЩЕ

ОТ

СДРУЖЕНИЕ „ДАМСКИ ФОРУМ“ („ДАМСКИ ФОРУМ“), със седалище и адрес: гр. София, район Средец, п.код 1000, ул. СЛАВЯНСКА 9, ет. 2, **ЕИК 175842757**,
представявано от ДИАНА ДЕЧЕВА МИТЕВА

и

СДРУЖЕНИЕ „СЪВЕТ НА ЖЕНИТЕ В БИЗНЕСА В БЪЛГАРИЯ“ („СЖББ“), със седалище и адрес: град София, район Слатина, п.код 1113, бул. “Цариградско шосе” №125, бл.3, каб.129, **ЕИК 176633290**,
представявано от ЦВЕТАНКА ГЕОРГИЕВА МИНЧЕВА

във връзка с:

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за равнопоставеност на жените и мъжете, касаещо предложения при въвеждане в националното законодателство на разпоредбите на **Директива (ЕС) 2022/2381 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 година за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса, и за свързаните с това мерки**

Автор: Filip Genov (23.10.2024 17:33)

Едновременно И ПРОТИВОКОНСТИТУЦИОНЕН, И АБСОЛЮТНО ПОРОЧЕН ПРОЕКТ

АБСОЛЮТНО ПРОТИВОКОНСТИТУЦИОНЕН И ПРИНЦИПНО НЕДОМИСЛЕН ПРОЕКТ:

I. **Въвеждаме дискриминация, базирана на пол** - каквито и да са основанията (за тях - по-долу), това е резултата и той е директно в нарушение на Конституцията на Република България, цитирам Чл. 6: *"(1) Всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права. (2) Всички граждани са равни пред закона. Не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние."*

Реално - какво ще правим с тази нова дискриминация:

- Или трябва да задължим БФБ да наложи на десетки частни компании, че мениджърите им трябва да бъде сменени, защото са..... мъже;
- Или - да задължим десетки мъже-мениджъри да се самообявят за "нови жени"?

II. **Подходът е порочен**, като принцип - подменянето на една дискриминация (доказателства за каквата няма - виж т. III) с друга дискриминация не създава справедливост и конституционно гарантираното равенство. Дори и да приемем, че равенство във възможностите е постижимо (и конституционно!), налагане на бюрократично равенство в резултите, независимо от индивидуалните качества и усилия - е абсолютен антиконституционен марксизъм.

III. **Обхватът е порочен** и очевиден гони насилствено, не-електорално администриране на неизработени привилегии - един бърз преглед на статистиките на НСИ, показва, че почти 90% от смъртните случаите при трудови злоупотреби са мъже, над 50% от тях са семейни.

За лекуването на това неравенство **ЕС ще ни иска да умъртвяваме в нарастваща пропорция жени-майки ли?!**

Въз основа на какво чиновник някъде решава, че мениджърът на една компания трябва да бъде сменен, защото е..... мъж?!

IV. **Обслужваме политическия путинизъм** - такъв вид инициативи са подарък за популистките партии, в момент, в който пропагандната машина на Русия активно работи срещу България. Точно в този момент ние даваме още доводи (и до - добри!) на руските проксита да атакуват европейския път на България. Фактът е, че ако ще създаваме неравенства и ще си газим Конституцията - с какво сме по-различни, или по-добри от Путинския режим?

Автор: Илка Гачева (22.10.2024 18:11)

А мислехме, че по време на соца сме видели всичко

Не виждам кому е нужен такъв закон. По Конституция имаме равни права и това е напълно достатъчно. Навремето момичетата влизаха по-трудно в университетите, защото имаше квоти и независимо, че обикновено изкарваха по-високи оценки, на тяхно място приемаха момчета с по-ниски оценки. Сега ще има обратна дискриминация. Поредното залитане от страна на общества, които до средата на миналия век не са допусkali жени да завършат университети.

История

Начало на обществената консултация - 22.10.2024

Приключване на консултацията - 21.11.2024

Справка за получените предложения - 04.12.2024

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
